

[Justitsministeren]

geringen i sit lovforslag har fokuseret på vold i gentagelsestilfælde og vold over for særligt udsatte grupper.

For så vidt angår forslaget om varetægtsfængsling i retshåndhævelsesøjemed af personer, der i spirituspåvirket tilstand begår uagtsomt manddrab eller uagtsomt tilføjer nogen betydelig skade på legeme eller helbred, foreslås det, at det skal være en betingelse for varetægtsfængsel, at man på forhånd kan se, at spiritusbilisten står til 5 måneders fængsel og derover.

Jeg synes, at der her er grund til at pege på, at det vel kun kan forekomme yderst sjældent, at en spiritusbilist, der forvolder betydelig skade på en anden, bliver straffet med fængsel i 5 måneder. På dette punkt har forslaget derfor næppe reel virkning. For så vidt angår spiritusbilister, der begår uagtsomt manddrab, er det rigtigt, at der i en del tilfælde kan tænkes idømt fængsel i 5 måneder. Det, som vi her skal drøfte, er imidlertid ikke strafniveauet i de ulykkelige sager, hvor en spritbilist er skyld i et trafikuheld, hvor andre kommer til skade. Det foreliggende forslag vedrører ikke strafferammerne – den debat må vi have til gode – men foreslår en udvidet adgang til varetægtsfængsling i retshåndhævelsesøjemed.

I disse sager vil det oftest have tilfældighedens karakter, om offeret for en trafikulykke, der forårsages af en spiritusbilist, bliver så let kvæstet, at den pågældende slet ikke omfattes af straffelovens § 249 om betydelig, uagtsom legemsbeskadigelse, eller om personen eventuelt bliver så svært kvæstet, at vedkommende afgår ved døden og dermed omfattes af § 241.

Jeg tror ikke, det er hensigtsmæssigt at lade adgangen til varetægtsfængsling i retshåndhævelsesøjemed afhænge af sådanne tilfældige uagtsomme følger. Den rigtige måde at bekæmpe spiritusbilismen på er snarere at fastholde og forstærke de forebyggende foranstaltninger, der allerede er sat i værk.

For så vidt angår forslaget om anonyme vidner vil jeg indskrænke mig til at sige, at vi tidligere gentagne gange har drøftet denne problemstilling. Der har ikke i Tinget vist sig flertal for en ordning, hvorefter der kan ske anonym vidneførsel. Senest i april sidste år blev et tilsvarende forslag forkastet af Tinget, og jeg finder ikke, at forholdene har ændret sig så væsentligt, at det kan begrunde en anden holdning i dette spørgsmål. Tværtimod er der vel

grund til at være opmærksom på, at det strafferetlige værn for vidner er styrket gennem den nye § 123 i straffeloven, der blev vedtaget af et bredt flertal i Tinget i april sidste år, og paragraffen er allerede brugt i en del sager om overgreb mod vidner med temmelig strenge straffe som resultat.

Desuden vil jeg nævne, at regeringens lovforslag indeholder to lovgivningsinitiativer, der sigter på en øget beskyttelse af vidner. Det drejer sig dels om en forbedret adgang til advokatbeskikkelse for vidner, der har været udsat for overgreb, dels om en forøget mulighed for varetægtsfængsling i retshåndhævelsesøjemed i disse sager.

Jeg vil dog gerne sige, at der kan være grund til positivt at overveje den foreslåede regel i retsplejelovens § 848, stk. 5. I tilfælde, hvor en tiltalt har måttet forlade retssalen, mens et vidne eller en medtiltalt afhøres, skal retten efter forslaget kunne afgøre, om den tiltalte skal gøres bekendt med forklaringen med det samme eller først efter, at tiltalte selv har afgivet forklaring. En sådan bestemmelse kan fjerne rets-usikkerheden på dette område.

Der foreligger to modsatrettede landsretsafgørelser. Østre Landsret bestemte i en sag fra 1982, at den tiltalte først skulle gøres bekendt med en medtiltalts forklaring efter, at han selv havde afgivet forklaring om forholdet; en senere kendelse fra Vestre Landsret går den anden vej.

Jeg mener ligesom forslagsstillerne, at retten bør have adgang til efter en samlet afvejning af hensynet til sagens oplysning og til den tiltaltes forsvar undtagelsesvis at bestemme, at gengivelsen af et vidnes eller en medtiltalts forklaring, som tiltalte ikke har hørt, først skal ske efter, at tiltalte selv har afgivet forklaring. Herved kan det i særlige tilfælde modvirkes, at tiltalte får mulighed for at afpasse sin forklaring efter vidnerne, og forslaget berører selvsagt ikke den tiltaltes ret til at blive gjort bekendt med, hvem der har afgivet forklaring, og indholdet af den afgivne forklaring.

Selv om jeg således på de væsentligste punkter ikke kan tilslutte mig lovforslaget, vil jeg gerne udtrykke håb om, at vi i dag kan få en saglig debat om disse alvorlige og meget vigtige spørgsmål på strafferettens område.

Holger Graversen (S):

Justitsministeren fortjener megen ros for det